

129/2000 Sb.
ZÁKON
ze dne 12. dubna 2000 o krajích (krajské zřízení) ve znění pozdějších předpisů
Změna: 273/2001 Sb.
Změna: 450/2001 Sb.
Změna: 320/2001 Sb.
Změna: 231/2002 Sb. (část)
Změna: 404/2002 Sb.
Změna: 231/2002 Sb.
Změna: 229/2003 Sb.
Změna: 216/2004 Sb.
Změna: 257/2004 Sb.
Změna: 421/2004 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

HLAVA I

OBECNÁ USTANOVENÍ

DÍL 1

Postavení krajů a jejich orgánů

§ 1

- (1) Kraj je územním společenstvím občanů, které má právo na samosprávu.
- (2) Kraj je veřejnoprávní korporací, která má vlastní majetek a vlastní příjmy vymezené zákonem a hospodaří za podmínek stanovených zákonem podle vlastního rozpočtu. Kraj vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající.
- (3) Kraj je samostatně spravován zastupitelstvem kraje (dále jen "zastupitelstvo"); dalšími orgány kraje jsou rada kraje (dále jen "rada"), hejtman kraje (dále jen "hejtman") a krajský úřad. Orgánem kraje je též zvláštní orgán kraje (dále jen "zvláštní orgán") zřízený podle zákona.
- (4) Kraj pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů.

§ 2

- (1) Kraj spravuje své záležitosti samostatně (dále jen "samostatná působnost"). Státní orgány mohou do samostatné působnosti zasahovat, jen vyžaduje-li to ochrana zákona, a jen způsobem, který stanoví zákon. Rozsah samostatné působnosti může být též omezen zákonem.
- (2) Státní správu, jejíž výkon byl zákonem svěřen orgánům kraje, vykonávají orgány kraje jako svou přenesenou působnost (§ 29 a 30). Kraj je při výkonu státní správy správním obvodem. Kraj je povinen zabezpečit výkon přenesené působnosti.
- (3) Kraj při výkonu samostatné působnosti a přenesené působnosti chrání veřejný zájem.
- (4) Kraj zajišťuje výkon finanční kontroly podle rozpočtových pravidel územních rozpočtů a podle zvláštního právního předpisu.¹⁾

-----
1) Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole).

§ 3

zrušen

§ 4

Pokud zvláštní zákon upravuje působnost krajů a nestanoví, že jde o přenesenou působnost, platí, že jde vždy o činnosti patřící do samostatné působnosti krajů.

§ 5

- (1) Kraj může mít znak a vlajku.
- (2) Předseda Poslanecké sněmovny může kraji, který nemá znak nebo vlajku, na jeho návrh znak nebo vlajku udělit.
- (3) Předseda Poslanecké sněmovny může na žádost kraje změnit znak nebo vlajku kraje.
- (4) Kraje a jimi zřízené nebo založené organizační složky a právnické osoby mohou užívat znak a vlajku kraje. Jiné subjekty mohou užívat znak kraje jen s jeho souhlasem. K užívání vlajky kraje není nutný jeho souhlas.

DÍL 2

Obecně závazné vyhlášky kraje a nařízení kraje

§ 6

Obecně závaznou vyhláškou kraje vydanou zastupitelstvem v mezích jeho samostatné působnosti lze ukládat povinnosti fyzickým a právnickým osobám, jen stanoví-li tak zákon.

§ 7

Na základě a v mezích zákona rada vydává právní předpisy v přenesené působnosti, je-li k tomu kraj zákonem zmocněn; tyto právní předpisy se nazývají nařízení kraje.

§ 8

- (1) Obecně závazné vyhlášky kraje musí být v souladu se zákony a nařízení kraje musí být v souladu se zákony a právními předpisy vydanými vládou a ústředními správními úřady.
- (2) Obecně závazná vyhláška kraje a nařízení kraje (dále jen "právní předpis kraje") nabývá platnosti dnem vyhlášení ve Věstníku právních předpisů kraje (dále jen "Věstník").
- (3) Dnem vyhlášení právního předpisu kraje je den rozeslání příslušné částky Věstníku, který musí být uveden v jejím záhlaví.
- (4) Právní předpis kraje nabývá účinnosti patnáctým dnem po vyhlášení ve Věstníku, pokud v něm není stanoven pozdější počátek účinnosti.
- (5) Vyžaduje-li to naléhavý obecný zájem, lze výjimečně stanovit dřívější počátek účinnosti právního předpisu kraje, nejdříve však dnem vyhlášení. Dřívější počátek účinnosti musí být v právním předpise kraje uveden. V těchto případech se právní předpis kraje zveřejní též na úřední desce krajského úřadu (dále jen "úřední deska"), na úředních deskách obecních úřadů obcí, kterých se dotýká, a v hromadných informačních prostředcích.
- (6) Věstník se vydává v postupně číslovaných částkách označených pořadovými čísly. Právní předpisy kraje se ve Věstníku označují pořadovými čísly. Číselná řada právních předpisů kraje, jakož i číselná řada jednotlivých částek Věstníku, se uzavírá vždy koncem každého kalendářního roku.
- (7) Věstník musí být každému přístupný na krajském úřadu, na obecních úřadech v kraji a na Ministerstvu vnitra (dále jen "ministerstvo").
- (8) Kraj zveřejní stejnopis Věstníku i způsobem umožňujícím dálkový přístup.

§ 9

zrušen

§ 10
zrušen

DÍL 3

Ukládání pokut právnickým osobám a podnikajícím fyzickým osobám

§ 11

- (1) Kraj může uložit pokutu až do výše 200 000 Kč právnické osobě a fyzické osobě, která je podnikatelem (dále jen "osoba"), porušila-li povinnost stanovenou právním předpisem kraje.
- (2) Řízení o uložení pokuty lze zahájit do 1 roku ode dne, kdy se kraj o porušení povinnosti podle odstavce 1 dozvěděl, nejpozději však do 2 let ode dne, kdy k porušení povinnosti došlo.
- (3) Při stanovení výše pokuty podle odstavce 1 kraj přihlíží zejména k povaze, závažnosti, době trvání a následkům protiprávního jednání, jakož i k přiměřenosti výše pokuty vzhledem k majetkovým poměrům osoby, která se protiprávního jednání dopustila.
- (4) Pokutu podle odstavce 1 nelze uložit, jestliže zákon stanoví za porušení povinnosti podle odstavce 1 vyšší sankci.
- (5) Uložení pokuty podle odstavce 1 nezavazuje osobu uvedenou v odstavci 1 povinnosti odstranit závadný stav ve lhůtě stanovené krajem s přihlédnutím k okolnostem případu.
- (6) Výnos pokut je příjmem kraje.

nadpis vypuštěn

DÍL 4
Občané kraje

§ 12

- (1) Občanem kraje je fyzická osoba, která je státním občanem České republiky a je přihlášená k trvalému pobytu⁵⁾ v některé obci nebo na území vojenského újezdu v územním obvodu kraje.
- (2) Občan kraje, který dosáhl věku 18 let, má právo
  - a) volit a být volen do zastupitelstva za podmínek stanovených zákonem,⁶⁾
  - b) vyjadřovat na zasedání zastupitelstva v souladu s jednacím řádem svá stanoviska k projednávaným věcem,
  - c) nahlížet do rozpočtu kraje a do závěrečného účtu kraje, do zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření kraje za uplynulý kalendářní rok, do usnesení a zápisů z jednání zastupitelstva, do usnesení rady, výborů zastupitelstva (dále jen "výbory") a komisí rady (dále jen "komise") a pořizovat si z nich výpisy, pokud tomu nebrání jiné zákony,
  - d) požadovat projednání určité záležitosti v oblasti samostatné působnosti radou nebo zastupitelstvem; je-li žádost podepsána nejméně 1 000 občany kraje, musí být projednána na jejich zasedání nejpozději do 60 dnů, jde-li o působnost zastupitelstva, nejdéle do 90 dnů,
  - e) podávat orgánům kraje návrhy, připomínky a podněty; orgány kraje je vyřizují bezodkladně, nejdéle však do 60 dnů, jde-li o působnost zastupitelstva, nejdéle do 90 dnů,
  - f) vyjadřovat se k návrhu rozpočtu kraje a k závěrečnému účtu kraje za uplynulý kalendářní rok, a to buď písemně, ve lhůtě stanovené jednacím řádem, nebo ústně na zasedání zastupitelstva.
- (3) Oprávnění uvedená v odstavci 2 písm. b) až f) má i fyzická osoba, která dosáhla věku 18 let a vlastní na území kraje nemovitost.

§ 13

Oprávnění uvedená v § 12 odst. 2 má i fyzická osoba, která dosáhla věku 18 let, je cizím státním občanem a je přihlášená k trvalému pobytu v některé obci nebo vojenském újezdu v územním

obvodu kraje, stanoví-li tak mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána a která byla vyhlášena.

-----
5) Zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel). Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů.

6) Zákon č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů § 13 Oprávnění uvedená v § 12 odst. 2 má i fyzická osoba, která dosáhla věku 18 let, je cizím státním občanem a je přihlášená k trvalému pobytu v některé obci nebo vojenském újezdu v územním obvodu kraje, stanoví-li tak mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána a která byla vyhlášena.

HLAVA III

PŮSOBNOST KRAJE

DÍL 1

Samostatná působnost kraje

§ 14

- (1) Do samostatné působnosti kraje patří záležitosti, které jsou v zájmu kraje a občanů kraje, pokud nejde o přenesenou působnost kraje.
- (2) Do samostatné působnosti kraje patří zejména záležitosti uvedené v § 11, 35, 36 a 59, s výjimkou vydávání nařízení kraje, a dále záležitosti, které do samostatné působnosti svěří zákon.
- (3) Kraj může pro výkon samostatné působnosti zakládat a zřizovat právnické osoby a organizační složky kraje, pokud zákon nestanoví jinak.
- (4) Při výkonu samostatné působnosti kraj spolupracuje s obcemi; nesmí přitom zasahovat do jejich samostatné působnosti. Proti takovému zásahu může obec podat žalobu podle zvláštního zákona.
- (5) Kraje jsou povinny, pokud je to možné, předem projednat s obcemi opatření dotýkající se jejich působnosti.

§ 15

- (1) Kraj je oprávněn vyjadřovat se k návrhům státních orgánů, které se dotýkají působnosti kraje. Státní orgány jsou povinny, pokud je to možné, předem projednat s krajem opatření dotýkající se působnosti kraje.
- (2) Státní orgány a orgány obcí poskytují orgánům kraje na požádání bezplatně údaje a informace pro výkon jejich působnosti. Tuto povinnost má i kraj vůči státním orgánům a orgánům obcí. Ochrana údajů a utajovaných skutečností podle zvláštních právních předpisů⁷⁾ zůstává nedotčena.
- (3) Kraje jsou při výkonu své působnosti oprávněny využívat bezplatně údaje katastru nemovitostí.

-----
7) Například zákon č. 148/1998 Sb., o ochraně utajovaných skutečností a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů.

§ 15a

- (1) Kraj je povinen vydávat potvrzení a vyhotovovat zprávy pro potřeby právnických a fyzických osob, stanoví-li tak zvláštní právní předpis.
- (2) Kraj vydává potvrzení potřebná pro uplatnění práva v cizině i v případě, že právní předpis takovou povinnost neukládá, ale požadované údaje jsou mu známy.

§ 16

Při výkonu samostatné působnosti se kraj řídí

- a) při vydávání obecně závazných vyhlášek zákonem,
- b) v ostatních záležitostech též jinými právními předpisy vydanými na základě zákona.

Hospodaření kraje

§ 17

(1) Majetek kraje musí být využíván účelně a hospodárně v souladu s jeho zájmy a úkoly vyplývajícími ze zákonem vymezené působnosti. Kraj je povinen pečovat o zachování a rozvoj svého majetku. Kraj vede evidenci svého majetku.⁸⁾

(2) Majetek musí být chráněn před zničením, poškozením, odcizením nebo zneužitím. S nepotřebným majetkem kraj naloží způsoby a za podmínek stanovených zvláštními předpisy⁹⁾ pokud tento zákon nestanoví jinak.

(3) Kraj nesmí ručit za závazky fyzických a právnických osob vyjma

- a) závazků vyplývajících ze smlouvy o úvěru, jsou-li peněžní prostředky určeny pro investici uskutečňovanou s finanční podporou ze státního rozpočtu, státních fondů, nebo národního fondu,
- b) závazků vyplývajících ze smlouvy o úvěru, jsou-li peněžní prostředky určeny pro investici do krajem nebo obcí vlastněné nemovitosti,
- c) těch, jejichž zřizovatelem je kraj, stát nebo obec,
- d) těch, v nichž míra účasti kraje nebo spolu s jiným krajem (krají), obcí (obcemi) nebo státem přesahuje 50 %.

(4) Právní úkony učiněné v rozporu s ustanovením odstavce 3 jsou od počátku neplatné.

(5) Stát neručí za hospodaření a závazky kraje, pokud tento závazek nepřevzme stát smluvně.

(6) Kraj je povinen chránit svůj majetek před neoprávněnými zásahy a včas uplatňovat právo na náhradu škody a právo na vydání bezdůvodného obohacení.

(7) Kraj je povinen trvale sledovat, zda dlužníci včas a řádně plní své závazky a zabezpečit, aby nedošlo k promlčení nebo zániku práv z těchto závazků vyplývajících.

-----
8) *Například zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.*

9) *Například občanský zákoník.*

§ 18

(1) Záměr kraje prodat, směnit nebo darovat nemovitý majetek, pronajmout jej anebo poskytnout jako výpůjčku kraj zveřejní po dobu nejméně 30 dnů před rozhodnutím v příslušném orgánu kraje vyvěšením na úřední desce, aby se k němu mohli zájemci vyjádřit a předložit své nabídky. Nemovitost se v záměru označí údaji podle zvláštního zákona^{9a)} platnými ke dni zveřejnění záměru. Pokud kraj záměr po uvedené dobu nezveřejní, je právní úkon neplatný.

(2) Při úplatném převodu majetku se cena sjednává zpravidla ve výši, která je v daném místě a čase obvyklá, nejde-li o cenu regulovanou státem. Odchylna od ceny obvyklé musí být zdůvodněna.

(3) Ustanovení odstavce 1 se nepoužije, jde-li o pronájem bytů, pronájem anebo výpůjčku majetku kraje na dobu kratší než 90 dnů nebo jde-li o pronájem nebo výpůjčku právnické osobě, jejímž zřizovatelem je kraj, nebo jde-li o pronájem silničního nebo silničního pomocného pozemku v souvislosti se zvláštním užíváním silnic podle zvláštního zákona.^{9b)}

(4) Ustanovení odstavců 1 a 2 se nevztahují na výpůjčky nebo pronájem majetku svěřeného příspěvkovým organizacím zřízeným krajem, nestanoví-li zvláštní předpis nebo zastupitelstvo ve zřizovací listině jinak.

9a) § 5 zákona č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů.

9b) § 25 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

§ 19
zrušen

§ 20

- (1) Hospodaření kraje za uplynulý kalendářní rok přezkoumá Ministerstvo financí.
- (2) Závěrečný účet spolu se zprávou o výsledcích přezkoumání hospodaření kraje za uplynulý kalendářní rok projedná zastupitelstvo do 30. června následujícího roku a přijme opatření k nápravě nedostatků.
- (3) Přezkoumání hospodaření upravuje zvláštní právní předpis.^{9c)}

9c) Zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí.

§ 21

Hospodaření kraje s dotacemi ze státního rozpočtu republiky a ze státních fondů republiky kontroluje Ministerstvo financí nebo jím pověřený finanční úřad i v průběhu rozpočtového roku. V případě, že byl porušen zákon, Ministerstvo financí uloží opatření k odstranění zjištěných nedostatků.

§ 22

Sestavování rozpočtu a závěrečného účtu kraje a hospodaření s prostředky tohoto rozpočtu se řídí zvláštním zákonem.

§ 23

- (1) Podmiňuje-li zákon platnost právního úkonu kraje předchozím zveřejněním, schválením nebo souhlasem, opatří se listina osvědčující splnění těchto podmínek doložkou, v níž bude potvrzeno, že tyto podmínky jsou splněny.
- (2) Právní úkony, které vyžadují schválení zastupitelstva, popřípadě rady, lze učinit jen po jejich předchozím schválení, jinak jsou tyto právní úkony kraje od počátku neplatné. Tyto právní úkony činí hejtmán nebo jím pověřená osoba, nestanoví-li tento zákon jinak (§ 69 odst. 2 písm. b).

Spolupráce krajů

§ 24

- (1) Kraje mohou spolupracovat s ostatními kraji a s obcemi.
- (2) Na spolupráci krajů s ostatními kraji a s obcemi nelze použít ustanovení občanského zákoníku o zájmových sdruženích právnických osob a o smlouvě o sdružení, pokud tento zákon nestanoví jinak.
- (3) Spolupráce mezi kraji se uskutečňuje zejména
  - a) na základě smlouvy uzavřené ke splnění konkrétního úkolu,
  - b) zakládáním právnických osob podle zvláštního zákona¹⁰⁾ dvěma nebo více kraji.
- (4) Smlouva musí mít písemnou formu a musí být schválena příslušnými zastupitelstvy, jinak je neplatná.
- (5) Smlouva podle odstavce 3 musí obsahovat
  - a) označení účastníků smlouvy,
  - b) vymezení předmětu smlouvy,
  - c) práva a povinnosti jednotlivých účastníků smlouvy,
  - d) způsob využití stavby po jejím dokončení, je-li stavba předmětem smlouvy,
  - e) důvody a způsob odstoupení účastníků od smlouvy a vypořádání majetku a majetkových práv.

-----
10) Obchodní zákoník.

§ 25

- (1) Majetek získaný výkonem společné činnosti krajů s ostatními kraji nebo s obcemi na základě smlouvy podle § 24 odst. 3 se stává spoluvlastnictvím všech účastníků této smlouvy. Podíly na majetku získaném společnou činností jsou stejné, není-li smlouvou stanoveno jinak.
- (2) Ze závazků vůči třetím osobám jsou účastníci smlouvy zavázáni společně a nerozdílně, není-li smlouvou stanoveno jinak.
- (3) Kraj je návrhem smlouvy podle § 24 odst. 3 vázán ode dne jeho schválení zastupitelstvem do dne stanoveného pro přijetí návrhu smlouvy, pokud jiný kraj, kterému je návrh smlouvy určen, jej neodmítne před uplynutím lhůty pro přijetí návrhu.
- (4) Smlouva podle § 24 odst. 3 je účinná dnem přijetí jejího návrhu všemi účastníky, nestanoví-li tato smlouva jinak.

§ 26

- (1) Kraj nemůže být členem občanského sdružení vytvořeného podle zvláštního právního předpisu.¹¹⁾
- (2) Kraj nemůže být členem svazku obcí.¹²⁾

-----
11) Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů.

12) § 49 až 53 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení).

Spolupráce s ostatními subjekty

§ 27

Na spolupráci mezi kraji a právníckými a fyzickými osobami v občanskoprávních vztazích lze použít ustanovení občanského zákoníku o zájmových sdruženích právníckých osob a o smlouvě o sdružení.

§ 28

Spolupráce s územními samosprávnými celky jiných států

- (1) Kraj může spolupracovat s územními samosprávnými celky jiných států a být členem jejich mezinárodních sdružení.
- (2) Kraje mohou uzavírat s územními samosprávnými celky jiných států smlouvy o vzájemné spolupráci. Obsahem spolupráce mohou být jen činnosti, které patří do samostatné působnosti kraje, který smlouvu uzavírá. Smlouva musí obsahovat
  - a) názvy a sídla účastníků smlouvy,
  - b) předmět smlouvy (spolupráce),
  - c) orgány a způsob jejich ustanovování,
  - d) dobu, na kterou se smlouva uzavírá. Smlouva musí mít písemnou formu a musí být předem schválena příslušnými zastupitelstvy, jinak je neplatná.
- (3) Právnícká osoba na základě smlouvy o spolupráci může vzniknout, jen stanoví-li tak mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána a která byla vyhlášena.
- (4) Smlouva o spolupráci podle odstavců 2 a 3, na jejímž základě má vzniknout právnícká osoba nebo členství v již existující právnícké osobě, podléhá souhlasu ministerstva po předchozím projednání s Ministerstvem zahraničních věcí. Bez tohoto souhlasu nemůže smlouva nabýt účinnosti. Udělení souhlasu může být odepřeno pouze pro rozpor se zákonem nebo mezinárodní smlouvou, kterou je Česká republika vázána a která byla vyhlášena.

DÍL 2

Přenesená působnost

§ 29

- (1) Orgány kraje vykonávají na svém území přenesenou působnost ve věcech, které stanoví zákon.
- (2) Kraj obdrží ze státního rozpočtu příspěvek na výkon přenesené působnosti. Výši příspěvku stanoví Ministerstvo financí po projednání s ministerstvem.

§ 30

Při výkonu přenesené působnosti se orgány kraje řídí

- a) při vydávání nařízení kraje zákony a jinými právními předpisy,
b) v ostatních případech též usneseními vlády a směrnicemi ústředních správních úřadů; usnesení vlády a směrnice ústředních správních úřadů nemohou ukládat orgánům kraje povinnosti, pokud nejsou stanoveny zákonem; podmínkou platnosti směrnic ústředních správních orgánů je jejich publikování ve Věstníku vlády pro orgány krajů a orgány obcí.

HLAVA IV

ORGÁNY KRAJE

DÍL 1

Zastupitelstvo

§ 31

- (1) Zastupitelstvo se skládá z členů zastupitelstva. Počet členů zastupitelstva činí v kraji s počtem obyvatel
a) do 600 000 obyvatel	45 členů,
b) nad 600 000 do 900 000 obyvatel	55 členů,
c) nad 900 000 obyvatel	65 členů.
- (2) Rozhodující pro stanovení počtu členů zastupitelstva je počet obyvatel kraje k 1. lednu roku, v němž se konají volby.
- (3) Počet členů zastupitelstva, který má být zvolen, zveřejní krajský úřad nejpozději do 2 dnů od jeho stanovení na úřední desce a dále ve Věstníku.

§ 32

- (1) Funkce člena zastupitelstva je veřejnou funkcí.¹³⁾ Člen zastupitelstva nesmí být pro výkon své funkce zkrácen na právech vyplývajících z jeho pracovního nebo jiného obdobného poměru.
- (2) Podmínky vzniku a zániku mandátu člena zastupitelstva upravuje zvláštní zákon.⁶⁾

6) Zákon č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů.
13) § 2 odst. 1, § 124, 206 zákoníku práce.

§ 33

- (1) Mandát člena zastupitelstva kraje vzniká zvolením; ke zvolení dojde ukončením hlasování.

(2) Člen zastupitelstva skládá na začátku prvního zasedání zastupitelstva, jehož se po svém zvolení zúčastní, slib tohoto znění: "Slibuji věrnost České republice. Slibuji na svou čest a svědomí, že svoji funkci budu vykonávat svědomitě, v zájmu kraje a jeho občanů a řídit se Ústavou a zákony České republiky."

(3) Člen zastupitelstva skládá slib před zastupitelstvem pronesením slova "slibuji". Složení slibu potvrdí člen zastupitelstva svým podpisem.

§ 34

(1) Člen zastupitelstva má při výkonu své funkce právo

- a) předkládat zastupitelstvu a radě, jakož i výborům a komisím návrhy na projednání,
- b) vznášet dotazy, připomínky a podněty na radu a její jednotlivé členy, na předsedy výborů, na statutární orgány právnických osob, jejichž zakladatelem je kraj, a na vedoucí příspěvkových organizací a organizačních složek, které kraj založil nebo zřídil; písemnou odpověď musí obdržet do 30 dnů,
- c) požadovat od zaměstnanců kraje zařazených do krajského úřadu, jakož i od zaměstnanců právnických osob, které kraj zřídil, informace ve věcech, které souvisejí s výkonem jejich funkce; informace musí být poskytnuta do 30 dnů.

(2) Člen zastupitelstva je povinen zúčastňovat se zasedání zastupitelstva, popřípadě zasedání jiných orgánů kraje, je-li jejich členem, plnit úkoly, které mu tyto orgány uloží, hájit zájmy občanů kraje a jednat a vystupovat tak, aby nebyla ohrožena vážnost jeho funkce.

(3) Člen zastupitelstva, u něhož skutečnosti nasvědčují, že by jeho podíl na projednávání a rozhodování určité záležitosti v orgánech kraje mohl znamenat výhodu nebo škodu pro něj samotného nebo osobu blízkou, pro fyzickou nebo právnickou osobu, kterou zastupuje na základě zákona nebo plné moci (střet zájmů), je povinen sdělit tuto skutečnost před zahájením jednání orgánu kraje, který má danou záležitost projednávat.

-----
7) *Například zákon č. 148/1998 Sb., o ochraně utajovaných skutečností a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů.*

10) *Obchodní zákoník.*

Pravomoc zastupitelstva

§ 35

(1) Zastupitelstvo rozhoduje ve věcech patřících do samostatné působnosti. Ve věcech přenesené působnosti zastupitelstvo rozhoduje, jen stanoví-li tak zákon.

(2) Zastupitelstvu je vyhrazeno

- a) předkládat návrhy zákonů Poslanecké sněmovně,
- b) předkládat návrhy Ústavnímu soudu na zrušení právních předpisů,¹⁵⁾ má-li za to, že jsou v rozporu se zákonem,
- c) vydávat obecně závazné vyhlášky kraje,
- d) koordinovat rozvoj územního obvodu, schvalovat programy rozvoje územního obvodu kraje podle zvláštních zákonů, zajišťovat jejich realizaci a kontrolovat jejich plnění,
- e) schvalovat územně plánovací dokumentaci pro území kraje a vyhlášovat její závazné části obecně závaznou vyhláškou kraje,
- f) schvalovat koncepce rozvoje cestovního ruchu na území kraje, zajišťovat jejich realizaci a kontrolovat jejich plnění,
- g) volit zástupce kraje do regionálních rad regionů soudržnosti,
- h) stanovit rozsah základní dopravní obslužnosti pro území kraje,
- i) rozhodovat o spolupráci kraje s jinými kraji a o mezinárodní spolupráci,
- j) schvalovat rozpočet kraje a schvalovat závěrečný účet kraje,

- k) zřizovat a rušit příspěvkové organizace a organizační složky kraje; k tomu schvalovat jejich zřizovací listiny,
  - l) rozhodovat o založení a rušení právnických osob, schvalovat jejich zakladatelské listiny, společenské smlouvy, zakládací smlouvy a stanovy, rozhodovat o účasti v již založených právnických osobách,
  - m) delegovat zástupce kraje, s výjimkou § 59 odst. 1 písm. j), na valnou hromadu obchodních společností, v nichž má kraj majetkovou účast,
  - n) navrhopvat zástupce kraje do ostatních orgánů obchodních společností, v nichž má kraj majetkovou účast, a navrhopvat jejich odvolání,
  - o) volit a odvolávat hejtmana, náměstka (náměstky) hejtmana a další členy rady z řad svých členů a odvolávat je z funkce,
  - p) stanovit počet uvolněných členů rady, jakož i funkce, pro které budou členové zastupitelstva uvolněni a od kterého dne,
  - q) zřizovat a zrušovat výbory, volit a odvolávat jejich předsedy a členy,
  - r) rozhodovat o odměnách neuvolněným členům zastupitelstva a o odměnách podle § 50 odst. 4 a 5,
  - s) stanovit zásady pro poskytování cestovních náhrad členům zastupitelstva (§ 53),
  - t) rozhodovat o peněžitých plněních spojených s výkonem funkce členů výborů, komisí a zvláštních orgánů fyzickým osobám, které nejsou členy zastupitelstva,
  - u) udělovat ceny kraje,
  - v) plnit další úkoly stanovené zákonem.
- (3) Zastupitelstvo rozhoduje o zrušení usnesení rady, jsou-li mu předložena k rozhodnutí podle § 62.

-----
15) § 64 odst. 2 písm. e) zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu.

§ 36

- (1) Zastupitelstvu je dále vyhrazeno rozhodování o těchto majetkoprávních úkonech kraje:
- a) nabytí a převod nemovitých věcí,
  - b) poskytování věcných a peněžitých darů podle zvláštního zákona v hodnotě nad 100 000 Kč jedné fyzické nebo právnické osobě v kalendářním roce,
  - c) poskytování dotací občanským sdružením, humanitárním organizacím a jiným právnickým a fyzickým osobám působícím na území kraje v oblasti mládeže, sportu a tělovýchovy, sociálních služeb, podpory rodin, požární ochrany, kultury, vzdělávání a vědy, zdravotnictví, protidrogových aktivit, prevence kriminality a ochrany zvířat a životního prostředí v hodnotě nad 200 000 Kč jedné fyzické nebo právnické osobě v kalendářním roce, nejedná-li se o účelové dotace z prostředků státního rozpočtu,
  - d) poskytování dotací obcím z rozpočtu kraje a kontrola jejich využití,
  - e) vzdání se práva a prominutí pohledávky vyšší než 200 000 Kč,
  - f) zastavení movitých věcí nebo práv v hodnotě vyšší než 200 000 Kč,
  - g) dohody o splátkách s lhůtou splatnosti delší než 18 měsíců,
  - h) postoupení pohledávky vyšší než 200 000 Kč,
  - i) uzavření smlouvy o přijetí a poskytnutí úvěru, půjčky, o převzetí ručitého závazku, o přistoupení k závazku a ke smlouvě o sdružení,
  - j) zastavení nemovitostí,
  - k) vydání komunálních dluhopisů,
  - l) stanovení majetkové účasti na podnikání jiných právnických osob,
  - m) peněžité a nepeněžité vklady do právnických osob.
- (2) zrušen
(3) zrušen
(4) zrušen

§ 37

Zastupitelstvo má právo vyhradit si další pravomoci v samostatné působnosti mimo pravomoci vyhrazené radě podle § 59 odst. 1.

§ 38
zrušen

Jednání zastupitelstva

§ 39

(1) Ustavující zasedání nově zvoleného zastupitelstva svolává dosavadní hejtman tak, aby se konalo po uplynutí lhůty pro rozhodnutí soudu podle zvláštního zákona,⁶⁾ nejpozději však do 40 dnů po vyhlášení výsledků voleb.

(2) Ustavujícímu zasedání předsedá zpravidla nejstarší člen zastupitelstva do doby, než je zvolen hejtman nebo náměstek hejtmana. Ustavující zasedání zastupitelstva zvolí hejtmana, zástupce hejtmana a další členy rady. Pokud se tak nestane, předsedající ustavující zasedání přeruší. Současně zastupitelstvo rozhodne, kdy bude zasedání pokračovat tak, aby se uskutečnilo nejdéle do 7 dnů od konání přerušenoého jednání.

(3) Jestliže nebude ustavující zasedání nově zvoleného zastupitelstva svoláno ve lhůtě uvedené v odstavci 1, učiní tak ministerstvo.

-----
6) *Zákon č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů.*

§ 40

(1) Zastupitelstvo se schází podle potřeby, nejméně však jedenkrát za 3 měsíce. Zasedání zastupitelstva písemně svolává a řídí zpravidla hejtman.

(2) K platnému usnesení, rozhodnutí nebo volbě zastupitelstva je třeba souhlasu nadpoloviční většiny všech členů zastupitelstva.

§ 41

(1) Jestliže při zahájení zasedání zastupitelstva nebo v jeho průběhu není přítomna nadpoloviční většina všech členů zastupitelstva, ukončí předsedající toto zasedání zastupitelstva. Do 15 dnů se koná jeho náhradní zasedání.

(2) Požádá-li o to alespoň jedna třetina členů zastupitelstva, hejtman je povinen svolat zasedání zastupitelstva tak, aby se uskutečnilo nejpozději do 21 dnů ode dne doručení žádosti krajskému úřadu.

(3) Nesvolá-li hejtman zasedání zastupitelstva podle předchozích odstavců, učiní tak náměstek hejtmana nebo jiný člen zastupitelstva.

§ 42

(1) Zasedání zastupitelstva je veřejné. Krajský úřad zveřejní informaci o místě, době a navrženém programu připravovaného zasedání zastupitelstva vždy nejméně 10 dnů předem na úřední desce krajského úřadu, kromě toho může informaci zveřejnit způsobem v místě obvyklým.

(2) Návrh programu jednání zastupitelstva připravuje a předkládá zastupitelstvu ke schválení rada.

(3) O zařazení návrhů dalších bodů programu, přednesených v průběhu zasedání zastupitelstva, rozhodne zastupitelstvo.

(4) Zúčastní-li se zasedání zastupitelstva člen vlády nebo jím pověřený zástupce, poslanec, senátor a požádá-li o slovo, musí mu být vždy uděleno.

§ 43

O průběhu zasedání zastupitelstva se pořizuje zápis, který podepisuje hejtman nebo náměstek hejtmana a zvolení ověřovatelé. Zápis, který je nutno pořídit do 10 dnů po skončení zasedání, musí obsahovat údaj o počtu přítomných členů zastupitelstva, schválený program jednání, průběh

a výsledek hlasování a přijatá usnesení a musí být uložen u krajského úřadu k nahlédnutí. O námitkách člena zastupitelstva proti zápisu rozhodne nejbližší zasedání zastupitelstva.

§ 44

Zastupitelstvo vydá jednací řád, v němž stanoví podrobnosti o jednání zastupitelstva a výborů.

§ 45

(1) Klesne-li počet členů zastupitelstva o více než polovinu oproti počtu stanovenému v § 31 odst. 1 a nejsou-li náhradníci, do doby, než bude zvoleno zastupitelstvo nové, zabezpečuje jeho úkoly stávající zastupitelstvo. V takovém případě však nepřísluší zastupitelstvu vykonávat působnost podle § 35 odst. 2 a § 36. Tuto skutečnost krajský úřad bezodkladně oznámí ministerstvu.

(2) Jestliže se zastupitelstvo nesejde po dobu delší než 6 měsíců tak, aby bylo schopno se usnášet, nebo nezvolí-li hejtmana do 6 měsíců ode dne, kdy byl odvolán nebo se funkce vzdal, nebo do 6 měsíců ode dne ustavujícího zasedání, ministerstvo je rozpustí a ministr vnitra vyhlásí nové volby. Proti rozhodnutí o rozpuštění zastupitelstva může kraj podat žalobu k soudu. Do doby, než bude zvoleno nové zastupitelstvo, vykonává rada své pravomoci podle § 59 odst. 1 až 3. Není-li zvolena, vykonává hejtman pravomoc podle § 63. Není-li zvolen hejtman, vykonává tuto pravomoc jiný člen zastupitelstva, kterého tím zastupitelstvo pověří.

Odměňování členů zastupitelstva

§ 46

(1) Členům zastupitelstva, kteří jsou pro výkon funkce dlouhodobě uvolněni,¹⁶⁾ a členům, kteří před zvolením do funkce člena zastupitelstva nebyli v pracovním poměru, ale vykonávají funkci ve stejném rozsahu jako dlouhodobě uvolnění členové zastupitelstva, (dále jen "uvolnění členové zastupitelstva") přísluší za výkon funkce uvolněného člena zastupitelstva odměna podle tohoto zákona. Odměna se vyplácí z rozpočtových prostředků kraje.

(2) Odměnou se rozumí peněžitá plnění poskytovaná krajem uvolněným členům zastupitelstva za výkon jejich funkce; za odměnu se nepovažují plnění poskytovaná v souvislosti s výkonem jejich funkce podle zvláštních právních předpisů, zejména cestovní náhrady.

(3) Odměnou podle odstavce 1 je a) měsíční odměna (§ 48), b) další odměna (§ 49), c) odměna při skončení funkčního období (§ 50).

(4) Členům zastupitelstva, kteří nejsou uvedeni v odstavci 1, (dále jen "neuvolnění členové zastupitelstva"), jsou-li v pracovním poměru, poskytne zaměstnavatel pro výkon funkce pracovní volno s náhradou mzdy;¹⁷⁾ rozsah doby potřebné k výkonu funkce v konkrétním případě určí kraj. Náhradu mzdy uhradí kraj jejich zaměstnavateli podle zvláštního předpisu.¹⁷⁾ Neuvolněným členům zastupitelstva, kteří nejsou v pracovním nebo jiném obdobném poměru, poskytuje kraj ze svých rozpočtových prostředků náhradu výdělku ušlého v souvislosti s výkonem jejich funkce paušální částkou, jejíž výši stanoví zastupitelstvo vždy na příslušný kalendářní rok.

---

16) § 124 zákoníku práce.

17) § 17 nařízení vlády č. 108/1994 Sb., kterým se provádí zákoník práce a některé další zákony.

§ 47

Neuvolněným členům zastupitelstva může být za výkon funkce poskytnuta měsíční odměna a další odměna. Její maximální výši stanoví prováděcí právní předpis.

§ 48

(1) Měsíční odměna je peněžité plnění poskytované měsíčně podle druhu vykonávané funkce a podle počtu obyvatel kraje a ve výši stanovené prováděcím právním předpisem.

(2) Nevykonává-li člen zastupitelstva funkci z důvodu pracovní neschopnosti, karantény, z důvodu těhotenství nebo péče o dítě do 3 let věku, poskytne se mu měsíční odměna v poměrné výši. Člen zastupitelstva je povinen neprodleně informovat hejtmána nebo náměstka hejtmána o těchto důvodech a předpokládané době jejich trvání.

§ 49

Další odměna je peněžité plnění poskytované členům zastupitelstva za podmínek a ve výši stanovené prováděcím právním předpisem.

§ 50

(1) Uvolněnému členu zastupitelstva a neuvolněnému členu zastupitelstva, pokud vykonává funkci hejtmána, jemuž ke dni voleb do zastupitelstva příslušela měsíční odměna, náleží tato odměna ještě po dobu 3 měsíců od konání voleb do zastupitelstva, pokud mu nevznikl opětovný nárok na měsíční odměnu.

(2) Pokud dosavadní hejtmán vykonává do ustavujícího zasedání zastupitelstva pravomoc podle § 64b odst. 1, náleží mu měsíční odměna v dosavadní výši.

(3) Členovi zastupitelstva, který vykonává pravomoc podle § 64b odst. 2, náleží měsíční odměna ve stejné výši, která by podle prováděcího právního předpisu náležela hejtmánovi.

(4) Uvolněnému členovi zastupitelstva a neuvolněnému členovi zastupitelstva, který vykonával funkci hejtmána, za niž náleží měsíční odměna, a jemuž zanikl mandát přede dnem voleb do zastupitelstva, může být tato odměna poskytována ještě po dobu 3 měsíců ode dne zániku mandátu.

(5) Uvolněnému členovi zastupitelstva a neuvolněnému členovi zastupitelstva, který vykonával funkci hejtmána, za niž náleží měsíční odměna, a byl z této funkce odvolán nebo se jí vzdal, může být tato odměna poskytována ještě po dobu 3 měsíců ode dne vzdání se funkce nebo odvolání z funkce.

§ 51

Splatnost a výplata odměny členům zastupitelstva, jakož i srážky z odměny se řídí právními předpisy upravujícími platové poměry zaměstnanců obcí¹⁸⁾ a zákoníkem práce. Pro rozsah a pořadí srážek z odměny se použije zákoník práce obdobně. Pro tyto účely se posuzuje odměna členům zastupitelstva jako plat zaměstnance v pracovním poměru ke kraji, kraj se posuzuje jako zaměstnavatel a členové zastupitelstva se posuzují jako zaměstnanci.

-----
18) § 16 až 18 zákona č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech, ve znění pozdějších předpisů.

§ 52

(1) Odměna se uvolněnému členovi zastupitelstva poskytuje ode dne, kdy byl zvolen nebo jmenován do funkce, za kterou odměna náleží.

(2) Odměna se neuvolněnému členovi zastupitelstva poskytuje ode dne, který stanoví zastupitelstvo.

(3) V případě souběhu výkonu několika funkcí

a) náleží uvolněnému členovi zastupitelstva měsíční odměna podle funkce, za kterou se poskytuje nejvyšší odměna,

b) lze neuvolněnému členovi zastupitelstva poskytnout měsíční odměnu až do výše souhrnu odměn za jednotlivé funkce.

§ 53

Členovi zastupitelstva náleží v souvislosti s výkonem jeho funkce cestovní náhrady ve výši a za podmínek stanovených právními předpisy platnými pro zaměstnance v pracovním poměru.¹⁹⁾

-----
19) Například zákon č. 119/1992 Sb., o cestovních náhradách, ve znění pozdějších předpisů.

§ 54

(1) Uvolněný člen zastupitelstva má nárok na dovolenou podle tohoto zákona v délce 5 týdnů za kalendářní rok.

(2) Pokud jeho funkční období netrvalo po dobu celého kalendářního roku, má nárok na poměrnou část dovolené, která činí za každý i započatý kalendářní měsíc trvání výkonu jeho funkce jednu dvanáctinu dovolené za kalendářní rok.

(3) Měsíční odměna podle tohoto zákona náleží i po dobu dovolené.

(4) Kraj poskytne uvolněnému členovi zastupitelstva též tu část dovolené, kterou nevyčerpal před uvolněním k výkonu veřejné funkce. Nevyčerpal-li uvolněný člen zastupitelstva dovolenou před uplynutím doby uvolnění k výkonu veřejné funkce, poskytne mu ji uvolňující zaměstnavatel.

§ 55

Na vztahy vyplývající z výkonu funkce uvolněného člena zastupitelstva se vztahují ustanovení zákoníku práce, pokud tento zákon nestanoví jinak.

§ 56

zrušen

DÍL 2

Rada

§ 57

(1) Rada je výkonným orgánem kraje v oblasti samostatné působnosti. Při výkonu své působnosti odpovídá rada zastupitelstvu. Rada může rozhodovat ve věcech přenesené působnosti, jen stanoví-li tak zákon.

(2) Radu tvoří hejtman, náměstek hejtmana (náměstci hejtmana) a další členové rady. Počet členů rady činí v kraji s počtem

a) do 600 000 obyvatel

9 členů,

b) nad 600 000 obyvatel

11 členů, kteří jsou voleni z členů zastupitelstva.

(3) Je-li hejtman nebo náměstek hejtmana odvolán z funkce nebo na tuto funkci rezignoval, přestává být i členem rady.

§ 58

(1) Rada se schází ke svým schůzím podle potřeby. Schůze rady svolává hejtman. Schůze rady jsou neveřejné. Rada může k jednotlivým bodům svého jednání přizvat i dalšího člena zastupitelstva nebo jiné osoby.

(2) K platnému usnesení, volbě nebo rozhodnutí je třeba souhlasu nadpoloviční většiny všech členů rady.

(3) O průběhu schůze rady se pořizuje zápis, ve kterém se vždy uvede počet přítomných členů rady, schválený program schůze rady, průběh a výsledek hlasování a přijatá usnesení. Zápis podepisuje hejtman nebo náměstek hejtmana, spolu s ověřovateli. Zápis, který je nutno pořídit do

10 dnů po skončení schůze, musí být uložen u krajského úřadu k nahlédnutí členům zastupitelstva kraje. O námitkách člena rady proti zápisu rozhodne nejbližší schůze rady.

(4) Rada podává na každém zasedání zastupitelstva zprávu o své činnosti.

§ 59

(1) Rada připravuje návrhy a podklady pro jednání zastupitelstva a zabezpečuje plnění jím přijatých usnesení. Radě je vyhrazeno

a) zabezpečovat hospodaření podle schváleného rozpočtu, provádět rozpočtová opatření v rozsahu svěřeném zastupitelstvem,

b) stanovit počet zaměstnanců kraje zařazených do krajského úřadu, do zvláštních orgánů kraje a do organizačních složek a objem prostředků na platy těchto zaměstnanců,

c) na návrh ředitele krajského úřadu (dále jen "ředitel") jmenovat a odvolávat vedoucí odborů krajského úřadu v souladu se zvláštním zákonem; jmenování nebo odvolání vedoucích odborů bez návrhu ředitele je neplatné,

d) zřizovat a zrušovat podle potřeby komise rady (dále jen "komise"), jmenovat a odvolávat z funkce jejich předsedy a členy,

e) ukládat krajskému úřadu úkoly v oblasti samostatné působnosti a kontrolovat jejich plnění,

f) přezkoumávat opatření přijatá krajským úřadem v samostatné působnosti,

g) vyřizovat návrhy, připomínky a podněty obcí a právnických osob z územního obvodu kraje,

h) stanovit pravidla pro přijímání a vyřizování petic a stížností,

i) vykonávat zakladatelské a zřizovatelské funkce ve vztahu k právnickým osobám, organizačním složkám, které byly zřízeny nebo založeny krajem nebo které byly na kraj převedeny zvláštním zákonem, včetně jmenování a odvolávání jejich ředitelů a stanovení jejich platu a odměn; k tomu pravidelně jedenkrát ročně projednávat zprávu o jejich činnosti, o plnění jejich úkolů, pro které byly založeny nebo zřízeny, a přijímat příslušná opatření k nápravě,

j) rozhodovat ve věcech kraje jako jediného společníka obchodní společnosti,

k) vydávat nařízení kraje,

l) rozhodovat o uzavírání nájemních smluv a smluv o výpůjčce; tuto působnost může rada svěřit příslušnému odboru krajského úřadu zcela nebo zčásti,

m) projednávat a řešit návrhy, připomínky a podněty předložené jí členy zastupitelstva nebo komisemi rady.

(2) Rada rozhoduje o těchto majetkoprávních úkonech kraje:

a) o poskytování dotací občanským sdružením, humanitárním organizacím a jiným právnickým a fyzickým osobám působícím v oblasti mládeže, sportu a tělovýchovy, sociálních služeb, podpory rodin, požární ochrany, kultury a vzdělávání, vědy, zdravotnictví, protidrogových aktivit, prevence kriminality a ochrany zvířat a životního prostředí; tyto dotace nesmí převýšit 200 000 Kč jednomu občanskému sdružení, jedné humanitární organizaci nebo jedné právnické nebo fyzické osobě v kalendářním roce,

b) o vzdání se práva a prominutí pohledávky nepřevyšující 200 000 Kč,

c) o zastavení movitých věcí nebo práv v hodnotě nepřevyšující 200 000 Kč,

d) o uzavírání dohod o splátkách s lhůtou splatnosti nepřevyšující 18 měsíců,

e) o nabytí a převodu movitých věcí na kraj včetně peněz,

f) o poskytování věcných a finančních darů do 100 000 Kč v jednotlivých případech.

(3) Rada zabezpečuje rozhodování v ostatních záležitostech patřících do samostatné působnosti kraje, pokud nejsou vyhrazeny zastupitelstvu nebo pokud si je zastupitelstvo nevyhradilo.

(4) Rada může svěřit hejtmanovi, popřípadě krajskému úřadu rozhodování podle odstavce 1 písm. l) a podle odstavce 2 písm. e). Dále může svěřit hejtmanovi rozhodování podle odstavce 3.

§ 60

(1) Poklesne-li v průběhu funkčního období počet členů rady tak, že rada není usnášeníschopná (§ 58 odst. 2) a na nejbližším zasedání zastupitelstva nebude počet členů rady doplněn tak, aby

usnáseníschopná byla, vykonává její působnost, až do zvolení potřebného počtu členů rady, zastupitelstvo. V těchto případech zastupitelstvo může svěřit hejtmanovi výkon pravomoci rady.

(2) Je-li rada odvolána jako celek a není-li současně s tím zvolena nová rada, vykonává dosavadní rada své pravomoci až do zvolení nové rady.

DÍL 3

Hejtman

§ 61

(1) Hejtman zastupuje kraj navenek.

(2) Hejtmana a náměstka hejtmana (náměstký hejtmana) volí zastupitelstvo z řad svých členů. Hejtman a náměstek hejtmana musí být občany České republiky. Odpovídají za výkon své funkce zastupitelstvu. Rada může ukládat úkoly hejtmanovi jen v rozsahu své působnosti.

(3) Hejtman

a) s náměstkem hejtmana podepisuje právní předpisy kraje,

b) po předchozím souhlasu ministra vnitra jmenuje a odvolává ředitele v souladu se zvláštním zákonem; jmenování nebo odvolání ředitele bez předchozího souhlasu ministra vnitra je neplatné,

c) stanoví podle zvláštního předpisu²¹⁾ plat řediteli a ukládá mu úkoly,

d) na základě zmocnění v zákoně zřizuje pro výkon přenesené působnosti zvláštní orgány,

e) odpovídá za včasné objednání přezkoumání hospodaření kraje za uplynulý kalendářní rok,

f) zajišťuje ochranu utajovaných skutečností,

g) odpovídá za informování občanů o činnosti kraje,²²⁾

h) vykonává další úkoly v samostatné nebo přenesené působnosti, pokud jsou mu svěřeny zastupitelstvem, radou nebo tak stanoví zákon.

i) plní obdobné úkoly jako statutární orgán zaměstnavatele podle zvláštních předpisů vůči uvolněným členům zastupitelstva a řediteli.

(4) Hejtman svolává a zpravidla řídí zasedání zastupitelstva a rady, podepisuje spolu s ověřovateli zápis z jednání zastupitelstva a zápis z jednání rady.

---

21) Zákon č. 143/1992 Sb.

22) Zákon č. 106/1999 Sb.

§ 62

Hejtman pozastaví výkon usnesení rady, má-li za to, že je usnesení nesprávné. Věc pak předloží k rozhodnutí nejbližšímu zasedání zastupitelstva.

§ 63

zrušen

§ 64

Hejtmana zastupuje náměstek hejtmana. Zastupitelstvo může zvolit více náměstků hejtmana a svěřit jim některé úkoly. Náměstek hejtmana, kterého určí zastupitelstvo, zastupuje hejtmana v době jeho nepřítomnosti nebo v době, kdy hejtman nevykonává funkci (§ 48 odst. 2 a § 54).

§ 64a

Je-li hejtman ze své funkce odvolán nebo se funkce vzdal a není-li současně zvolen nový hejtman, vykonává jeho pravomoci podle tohoto zákona náměstek hejtmana, kterého určilo zastupitelstvo k zastupování hejtmana (§ 64). Neurčilo-li zastupitelstvo takového náměstka hejtmana nebo byl-li náměstek hejtmana z funkce odvolán nebo se funkce vzdal současně s hejtmanem, pověří zastupitelstvo výkonem pravomocí hejtmana některého z členů rady.

§ 64b

(1) Hejtman vykonává v období od voleb do zastupitelstva do ustavujícího zasedání nově zvoleného zastupitelstva pravomoci podle § 59 odst. 2 písm. a), c), d), e), h), i) a j), § 59 odst. 3 a § 61 odst. 3.

(2) Jestliže zastupitelstvo nezvolí na svém ustavujícím zasedání hejtmana, vykonává dosavadní hejtman, je-li členem zastupitelstva, pravomoci podle odstavce 1. Není-li dosavadní hejtman členem zastupitelstva, pověří zastupitelstvo výkonem těchto pravomocí některého ze svých členů.

§ 64c

(1) Hejtman má právo užívat při významných příležitostech závěsný odznak. Závěsný odznak má uprostřed velký státní znak a po obvodu odznaku je uveden název Česká republika.

(2) Rada může stanovit, v kterých případech může tento odznak užívat jiný člen zastupitelstva nebo ředitel krajského úřadu.

DÍL 4

Zvláštní orgány

§ 65

(1) Hejtman zřizuje pro výkon přenesené působnosti zvláštní orgány, pokud tak stanoví zvláštní zákon.

(2) V čele zvláštního orgánu může být jen osoba, která, nestanoví-li zvláštní zákon²³⁾ jinak, prokázala zvláštní odbornou způsobilost v oblasti přenesené působnosti, pro jejíž výkon byl zvláštní orgán zřízen. Pro prokázání zvláštní odborné způsobilosti osoby stojící v čele zvláštního orgánu platí obdobně ustanovení zvláštních právních předpisů upravujících toto prokázání pro úředníky územních samosprávných celků.

(3) Ustanovení odstavce 2 se nevztahuje na případy, kdy v čele zvláštního orgánu stojí na základě ustanovení zákona hejtman.

-----
23) § 53 odst. 4 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění zákona č. 67/1993 Sb.

DÍL 5

Krajský úřad

§ 66

Krajský úřad plní úkoly v samostatné působnosti uložené mu zastupitelstvem a radou a napomáhá činnosti výborů a komisí. Rada může ukládat úkoly krajskému úřadu jen v rozsahu své působnosti svěřené jí zákonem.

§ 67

(1) Krajský úřad vykonává přenesenou působnost s výjimkou věcí, které jsou zákonem svěřeny zastupitelstvu a radě nebo zvláštnímu orgánu. Krajský úřad

a) přezkoumává rozhodnutí vydaná orgány obce v řízení podle zvláštních zákonů,^{22b)} pokud není zákonem tato působnost svěřena zvláštnímu orgánu nebo zákon nestanoví jinak,

b) ukládá sankce podle zákona,

c) poskytuje odbornou a metodickou pomoc obcím,

d) zabezpečuje koordinaci výstavby a provozu informačního systému kompatibilního s informačními systémy veřejné správy,

- e) organizuje kontroly výkonu přenesené působnosti obcí, vyhodnocuje jejich výsledky a předkládá příslušnému ministerstvu, popřípadě vládě, návrhy na potřebná opatření,
  - f) zřizuje funkci koordinátora pro romské záležitosti,^{22c)}
  - g) vykonává další působnosti svěřené mu zákonem.
- (2) Krajský úřad kontroluje v potřebném rozsahu a prostředky, které zákon dává k dispozici, činnost orgánů obcí při výkonu přenesené působnosti.

22b) Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.
22c) § 6 odst. 7 zákona č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů.

§ 68

- (1) Krajský úřad tvoří ředitel a zaměstnanci kraje zařazení do krajského úřadu (dále jen "zaměstnanec"). V čele krajského úřadu stojí ředitel. Ředitele v případě nepřítomnosti zastupuje zástupce ředitele.
- (2) Krajský úřad se člení na odbory a oddělení.

§ 69

- (1) Ředitel je zaměstnancem kraje. Za plnění úkolů svěřených krajskému úřadu v samostatné a přenesené působnosti je odpovědný hejtmanovi.
- (2) Ředitel
- a) zajišťuje úkoly v přenesené působnosti kraje vyplývající ze zvláštních zákonů,
  - b) podává ministerstvu návrhy na pozastavení obecně závazných vyhlášek obcí a nařízení obcí nebo jejich jednotlivých ustanovení^{22d)} podle zvláštních zákonů,
  - c) podle zvláštních předpisů plní vůči zaměstnancům kraje zařazeným do krajského úřadu funkci statutárního orgánu zaměstnavatele,
  - d) stanoví podle zvláštních předpisů²¹⁾ platy zaměstnancům kraje zařazeným do krajského úřadu,
  - e) je nadřízeným všech zaměstnanců kraje zařazených do krajského úřadu a kontroluje jejich činnost,
  - f) vydává zejména organizační a pracovní řád, spisový řád a skartační řád krajského úřadu,
  - g) je oprávněn předkládat radě návrhy na vydání nařízení kraje,
  - h) určuje po projednání s hejtmanem své zástupce,
  - i) plní úkoly uložené mu zastupitelstvem, radou nebo hejtmanem,
  - j) plní úkoly stanovené v samostatné působnosti zastupitelstvem a radou a další úkoly stanovené zákonem.
- (3) Ředitel je oprávněn zúčastňovat se zasedání zastupitelstva a schůzí rady s hlasem poradním.
- (4) Ředitel nesmí vykonávat funkce v politických stranách a v politických hnutích. Jeho funkce je neslučitelná s funkcí poslance a senátora Parlamentu České republiky a s funkcí člena zastupitelstva územního samosprávného celku.

-----
21) Zákon č. 143/1992 Sb.

22d) § 64 odst. 2 písm. e) zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu. Zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní.

§ 69a

- (1) Krajský úřad v přenesené působnosti vykonává dozor nad výkonem samostatné a přenesené působnosti obcí podle zvláštního zákona.^{22e)}

(2) Zaměstnanci kraje zařazení do krajského úřadu, kteří se podílejí na výkonu dozoru podle odstavce 1, musí mít vysokoškolské vzdělání v oblasti práva nebo v oblasti, která se vztahuje k předmětu dozoru.

(3) Dozor je zaměřen výhradně na následné posuzování dodržování zákonnosti a je prováděn tak, aby nebyla omezována samostatná působnost a rozhodovací pravomoc orgánů obce.

22e) Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

§ 70

(1) Všechny písemnosti vyhotovené orgány kraje týkající se samostatné působnosti se v záhlaví označují názvem kraje s uvedením názvu příslušného orgánu, který písemnost vyhotovil.

(2) Všechny písemnosti vyhotovené orgány kraje týkající se přenesené působnosti se v záhlaví označují slovy "Krajský úřad" s uvedením názvu kraje a současně se uvede i název odboru či zvláštního orgánu, který písemnost vyhotovil. Toto neplatí pro nařízení kraje.

§ 70a

Razítko kraje

Kraj může používat vlastní razítko. Razítko může kraj používat jen v případech, kdy zákonem není stanoveno povinné užívání úředního razítka s malým státním znakem.

§ 71

Krajský úřad zřizuje úřední desku, která je umístěna na místě, které musí být veřejně přístupné po dobu 24 hodin denně. Úřední deska se zpravidla umísťuje na budově, v níž má krajský úřad své sídlo, případně na budově, ve které má svá další pracoviště.

§ 72

zrušen

§ 73

zrušen

§ 74

zrušen

§ 75

zrušen

HLAVA V

ORGÁNY ZASTUPITELSTVA A RADY

Výbory

§ 76

(1) Zastupitelstvo může zřídit jako své iniciativní a kontrolní orgány výbory. Svá stanoviska a návrhy předkládají výbory zastupitelstvu.

(2) Předsedou výboru je vždy člen zastupitelstva.

§ 77

- (1) Výbory plní úkoly, kterými je pověřil zastupitelstvo. Ze své činnosti odpovídají výbory zastupitelstvu.
- (2) Počet členů výborů je vždy lichý. Výbory se schází podle potřeby.
- (3) K přijetí usnesení je třeba nadpoloviční většiny hlasů všech členů výborů. Usnesení výborů se vyhotovují písemně a podepisuje je předseda výboru.

§ 78

- (1) Zastupitelstvo zřizuje vždy výbor finanční, výbor kontrolní a výbor pro výchovu, vzdělávání a zaměstnanost. Tyto výbory jsou nejméně pětičlenné.
- (2) Kraj, v jehož územním obvodu žije podle posledního sčítání lidu alespoň 5 % občanů hlásících se k národnosti jiné než české, zřizuje výbor pro národnostní menšiny. Členy tohoto výboru jsou i zástupci národnostních menšin, pokud je deleguje svaz utvořený podle zvláštního zákona;¹¹⁾ vždy však příslušníci národnostních menšin musí tvořit nejméně polovinu všech členů výboru.
- (3) Členy finančního a kontrolního výboru nemohou být hejtman, zástupce hejtmána, ředitel ani osoby zabezpečující rozpočtové a účetní práce na krajském úřadu.
- (4) Finanční výbor
  - a) provádí kontrolu hospodaření s majetkem a finančními prostředky kraje,
  - b) provádí kontrolu hospodaření právnických osob a zařízení založených nebo zřízených krajem, nebo které na kraj byly převedeny,
  - c) provádí kontrolu využití dotací poskytnutých krajem z jeho prostředků obcím; za tímto účelem je výbor oprávněn požadovat od obcí příslušné podklady a obce jsou povinny poskytnout výboru požadovanou součinnost,
  - d) plní další úkoly ve finanční oblasti, kterými jej pověřil zastupitelstvo.
- (5) Kontrolní výbor
  - a) kontroluje plnění usnesení zastupitelstva a rady,
  - b) kontroluje dodržování právních předpisů ostatními výbory a krajským úřadem na úseku samostatné působnosti,
  - c) plní další kontrolní úkoly, kterými jej pověřil zastupitelstvo.
- (6) Výbor pro výchovu, vzdělávání a zaměstnanost
  - a) v návaznosti na demografický vývoj a vývoj zaměstnanosti posuzuje a vyjadřuje se k síti škol a školských zařízení, studijních a učebních oborů a k jejich změnám v působnosti kraje,
  - b) předkládá návrhy na zkvalitnění péče poskytované školami a školskými zařízeními, popřípadě předškolními zařízeními, které kraj zřizuje,
  - c) vyjadřuje se k záměrům na poskytování dotací v oblasti mládeže, tělovýchovy a sportu,
  - d) projednává zprávy o výsledcích výchovně vzdělávací činnosti škol, školských zařízení a předškolních zařízení, které kraj zřizuje,
  - e) plní další úkoly v oblasti výchovy a vzdělávání, kterými jej pověřil zastupitelstvo.

-----
11) Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů.

§ 79

- (1) O provedené kontrole výbor pořídí zápis, který obsahuje předmět kontroly, jaké nedostatky byly zjištěny a návrhy na opatření směřující k odstranění nedostatků. Zápis podepisuje člen výboru a zaměstnanec, jehož činností se kontrola týkala.
- (2) Výbor předloží zápis zastupitelstvu; v případě kontrolního zápisu se k zápisu připojí vyjádření orgánu, případně zaměstnanců, jejichž činností se kontrola týkala.

§ 80

Komise

- (1) Rada zřizuje jako své iniciativní a poradní orgány komise. Svá stanoviska a náměty předkládají komise radě.
- (2) Komise se usnáší většinou hlasů všech svých členů.
- (3) Komise je ze své činnosti odpovědna radě.

HLAVA VI

DOZOR

§ 80a

- (1) Výkon samostatné i přenesené působnosti kraje podléhá dozoru státu (dále jen "dozor"). Dozor vykonávají věcně příslušná ministerstva a jiné věcně příslušné ústřední správní úřady. Jde-li o dozor nad dodržováním povinností stanovených pro přezkoumání hospodaření tímto zákonem nebo zvláštním právním předpisem,^{9c)} vykonává dozor Ministerstvo financí podle zvláštního právního předpisu.^{9c)}
- (2) Dozor je zaměřen výhradně na následné posuzování dodržování zákonnosti a je prováděn tak, aby nebyla omezována samostatná působnost a rozhodovací pravomoc orgánů kraje a aby nedocházelo k nezákonnému zásahu státu do jejich činnosti.

9c) Zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí.

§ 81

- (1) Při dozoru nad výkonem samostatné působnosti kraje se zjišťuje soulad obecně závazných vyhlášek kraje se zákony a v případě usnesení a rozhodnutí orgánů kraje jejich soulad se zákony a jinými právními předpisy.
- (2) Při dozoru nad výkonem přenesené působnosti se zjišťuje soulad nařízení kraje se zákony a jinými právními předpisy vydanými vládou a ústředními správními úřady a v případě usnesení a rozhodnutí orgánů kraje jejich soulad se zákony, jinými právními předpisy, usneseními vlády a směrnicemi ministerstev a jiných ústředních správních úřadů.

§ 82

Při výkonu dozoru jsou ministerstva a jiné ústřední správní úřady oprávněny

- a) požadovat od příslušného orgánu kraje poskytnutí informací potřebných pro výkon dozoru ve stanovených lhůtách,
- b) požadovat na kraji změnu nebo zrušení nezákonného opatření jeho orgánů ve stanovené lhůtě,
- c) požadovat na kraji splnění úkolu stanoveného mu zákonem; nesplní-li kraj úkol stanovený mu zákonem a po upozornění věcně příslušným orgánem nezjedná nápravu, zabezpečí náhradní výkon příslušný ústřední správní úřad na náklady kraje, jestliže nesplněný úkol může provést někdo jiný; v odůvodněných případech může od vymáhání nákladů upustit.

§ 83

- (1) Ministerstvo pozastaví účinnost obecně závazné vyhlášky kraje, je-li v rozporu se zákonem.
- (2) Rozhodnutí ministerstva o pozastavení účinnosti obecně závazné vyhlášky kraje nabývá účinnosti dnem doručení jeho písemného vyhotovení krajskému úřadu. Toto rozhodnutí se neprodleně oznámí ve Věstníku.

(3) Nezruší-li zastupitelstvo takovou obecně závaznou vyhlášku kraje nebo neuvede-li ji do souladu se zákonem ve lhůtě 3 měsíců od účinnosti rozhodnutí o pozastavení, podá ministr vnitra Ústavnímu soudu návrh na její zrušení. Obdobně postupuje ministr vnitra v případě nečinnosti ředitele krajského úřadu podle § 69 odst. 2 písm. b).

(4) Jestliže Ústavní soud návrh ministra vnitra na zrušení obecně závazné vyhlášky kraje odmítne nebo zamítne, nebo řízení zastaví, rozhodnutí ministerstva o pozastavení účinnosti obecně závazné vyhlášky kraje pozbývá účinnosti dnem, kdy rozhodnutí Ústavního soudu nabude právní moci.

nadpis vypuštěn

§ 84

(1) Ministerstvo pozastaví výkon usnesení nebo rozhodnutí orgánu kraje v samostatné působnosti, je-li v rozporu se zákonem nebo jiným právním předpisem. Rozhodnutí o pozastavení výkonu usnesení nebo rozhodnutí orgánu kraje v samostatné působnosti nabývá účinnosti dnem doručení jeho písemného vyhotovení kraji. Včas podaný opravný prostředek proti tomuto rozhodnutí nemá odkladný účinek.

(2) Nezjedná-li příslušný orgán kraje nápravu do 3 měsíců od pozastavení výkonu usnesení nebo rozhodnutí orgánu kraje v samostatné působnosti, podá ministerstvo žalobu k soudu na jeho zrušení. Zjedná-li příslušný orgán kraje nápravu před rozhodnutím soudu, ministerstvo své rozhodnutí o pozastavení výkonu usnesení nebo rozhodnutí orgánu kraje v samostatné působnosti zruší do 15 dnů od doručení usnesení nebo rozhodnutí orgánu kraje o zjednání nápravy ministerstvu.

(3) Zamítne-li soud žalobu, nebo řízení zastaví, rozhodnutí ministerstva o pozastavení výkonu usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření pozbývá platnosti dnem, kdy rozhodnutí soudu nabude právní moci.

§ 85

(1) Věcně příslušné ministerstvo nebo jiný věcně příslušný ústřední správní úřad pozastaví účinnost nařízení kraje, je-li v rozporu se zákonem.

(2) Rozhodnutí věcně příslušného ministerstva nebo jiného věcně příslušného ústředního správního úřadu o pozastavení účinnosti nařízení kraje nabývá účinnosti dnem doručení jeho písemného vyhotovení krajskému úřadu. Toto rozhodnutí se neprodleně oznámí ve Věstníku.

(3) Nezruší-li příslušný orgán kraje takové nařízení kraje nebo neuvede-li jej do souladu se zákonem ve lhůtě 3 měsíců od účinnosti rozhodnutí o jeho pozastavení, podá příslušný ministr nebo vedoucí ústředního správního úřadu Ústavnímu soudu návrh na jeho zrušení podle zvláštního zákona.

(4) Jestliže Ústavní soud návrh příslušného ministra nebo vedoucího ústředního správního úřadu na zrušení nařízení kraje odmítne nebo zamítne, nebo řízení zastaví, rozhodnutí příslušného ministerstva nebo ústředního správního úřadu o pozastavení účinnosti nařízení kraje pozbývá účinnosti dnem, kdy rozhodnutí Ústavního soudu nabude právní moci.

§ 86

(1) Věcně příslušné ministerstvo nebo jiný věcně příslušný ústřední správní úřad pozastaví výkon usnesení, rozhodnutí nebo opatření orgánu kraje v přenesené působnosti, je-li v rozporu se zákonem nebo jiným právním předpisem vydaným vládou nebo ústředním správním úřadem nebo s usneseními vlády, směrnicemi ministerstev a jiných ústředních správních úřadů.

(2) Nezruší-li příslušný orgán kraje takové usnesení, rozhodnutí nebo opatření nebo neuvede-li je do souladu se zákonem nebo jiným právním předpisem vydaným vládou nebo ústředním správním úřadem nebo s usnesením vlády, směrnicí ministerstva nebo jiného ústředního správního úřadu ve lhůtě stanovené příslušným ministerstvem nebo jiným věcně příslušným ústředním správním úřadem, která nesmí být kratší než 30 dnů, toto ministerstvo nebo tento ústřední správní úřad je svým rozhodnutím zruší.

(3) Rozhodnutí věcně příslušného ministerstva nebo jiného věcně příslušného ústředního správního úřadu o pozastavení výkonu takového usnesení, rozhodnutí nebo opatření, jakož i rozhodnutí o jeho zrušení nabývá účinnosti dnem doručení jeho písemného vyhotovení krajskému úřadu.

Společná ustanovení k dozoru

§ 87

(1) Při výkonu dozoru je kraj povinen předložit na vyžádání dokumenty o kontrolách všeho druhu, a to i těch, které provedly jiné kontrolní orgány a které mají vztah k předmětu dozoru. Na vyžádání je krajský úřad povinen předat kopie celých databází k vyhodnocení v nich obsažených informací souvisejících s předmětem dozoru.

(2) Po vyhlášení právního předpisu kraje jej neprodleně zašle krajský úřad ministerstvu.

(3) Krajský úřad zašle ministerstvu usnesení nebo jiné opatření orgánů kraje ve stanovené lhůtě, jestliže o to požádá.

(4) Dozor nad výkonem samostatné a přenesené působnosti krajů se nevztahuje na rozhodnutí kraje vydaná ve správním řízení a na rozhodnutí vydaná v řízení o správě daní a poplatků.

(5) Ustanovení § 84 se nepoužije na porušení právních předpisů občanského, obchodního a pracovního práva.

§ 88

(1) Zaměstnanec příslušného ministerstva pověřený provedením kontroly činnosti krajského úřadu nebo zvláštního orgánu (dále jen "kontrolující") je povinen se prokázat písemným pověřením.

(2) Kontrolující je při provádění kontroly oprávněn

a) požadovat od příslušného orgánu kraje, aby ve stanovené lhůtě předložil podklady a poskytl úplné informace nezbytné k provedení kontroly,

b) zajistit v odůvodněných případech předložené podklady; jejich převzetí je povinen písemně potvrdit.

(3) Kontrolující je při provádění kontroly povinen

a) oznámit řediteli zahájení a ukončení kontroly a předložit pověření k jejímu provedení,

b) zjistit skutečný stav kontrolovaných činností a porovnat je s příslušnými právními předpisy,

c) zabezpečit řádnou ochranu zajištěných podkladů a vrátit je neprodleně, pominou-li důvody jejich zajištění,

d) pořádit o výsledcích kontroly protokol.

§ 89

(1) V protokolu o kontrole se uvede zejména

a) označení kontrolního a kontrolovaného orgánu,

b) jména kontrolujících,

c) místo a čas provedení kontroly,

d) předmět kontroly,

e) všechna kontrolní zjištění včetně nedostatků a osob za ně zodpovědných,

f) návrh nápravných opatření k odstranění zjištěných nedostatků,

g) označení všech podkladů, o které se kontrolní zjištění opírá.

(2) Protokol o kontrole podepíše všichni kontrolující, kteří se kontroly zúčastnili.

§ 90

(1) Kontrolující seznámí s obsahem protokolu o kontrole ředitele nebo jím pověřeného zástupce a osoby odpovědné za nedostatky. Řediteli nebo jím pověřenému zástupci předá kontrolující stejnopis protokolu o kontrole. Stejnopis části záznamu, ve kterém je vymezena osobní odpovědnost, předá kontrolující odpovědným osobám a jejich nadřízenému. Pokud ředitel nebo jím

pověřený zástupce nebo odpovědná osoba odmítne podepsat protokol o kontrole, vyznačí to kontrolující v tomto protokolu.

(2) Proti obsahu kontrolního zjištění uvedeného v protokolu o kontrole mohou ředitel nebo jím pověřený zástupce a odpovědné osoby podat písemné a zdůvodněné námitky do 15 dnů ode dne převzetí protokolu o kontrole.

(3) O námitkách rozhodne nadřízený kontrolujícího do 30 dnů od jejich doručení příslušnému ministerstvu.

§ 91

(1) Jestliže při kontrole kraj

a) nesplní povinnost uloženou mu podle § 87, uloží mu příslušné ministerstvo rozhodnutím vydaným ve správním řízení⁴⁾ pokutu do 100 000 Kč,

b) neodstraní ve stanovené a poté ani v nově stanovené lhůtě zjištěné nedostatky, uloží mu příslušné ministerstvo rozhodnutím pokutu do 500 000 Kč.

(2) Pokuty uložené podle odstavce 1 jsou příjmem státního rozpočtu; při jejich vybírání a vymáhání se postupuje podle zvláštního zákona.²⁶⁾

---

4) Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění zákona č. 29/2000 Sb.

26) Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.

§ 91a

Při vydávání rozhodnutí podle § 90 odst. 2 se nepostupuje podle správního řádu.

HLAVA VII

VZTAH MINISTERSTEV A VLÁDY K ÚZEMNÍM SAMOSPRÁVNÝM CELKŮM

§ 92

(1) Při výkonu přenesené působnosti jsou orgány územní samosprávy podřízeny příslušnému ministerstvu.

(2) Příslušná ministerstva, do jejichž působnosti náleží úseky státní správy vykonávané orgány územní samosprávy, řídí v rámci zákonů výkon státní správy vydáváním právních předpisů a směrnic; podmínkou platnosti směrnice je její publikace, ve výjimečném případě oznámení o vydání ve Věstníku vlády pro orgány krajů a orgány obcí.

§ 92a

Vztah ministerstev ke krajům

Příslušná ministerstva, do jejichž působnosti náleží úseky státní správy vykonávané orgány kraje,

a) přezkoumávají rozhodnutí orgánů kraje vydaná na úseku přenesené působnosti ve správním řízení;⁴⁾ na přezkoumávání rozhodnutí orgánů kraje vydaných ve správním řízení se vztahují ustanovení správního řádu,

b) kontrolují výkon přenesené působnosti orgány kraje na svěřeném úseku.

---

4) Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění zákona č. 29/2000 Sb.

§ 93

Ministerstvo ve vztahu ke krajům na úseku přenesené působnosti

a) koordinuje vydávání směrnic ministerstev a jiných ústředních správních úřadů, jež se dotýkají přenesené působnosti kraje nebo přenesené působnosti obce; k tomu vydává Věstník

- vlády pro orgány krajů a orgány obcí; podmínkou platnosti směrnic ústředních správních úřadů je jejich vyhlášení ve Věstníku vlády pro orgány krajů a orgány obcí,
- b) kontroluje dodržování usnesení a opatření vlády v činnosti příslušných orgánů kraje a poskytování odborné pomoci krajským úřadům obcím,
- c) organizuje porady ředitelů krajských úřadů,
- d) ve spolupráci s příslušnými ústředními správními úřady organizuje provádění kontrol na vybraných úsecích činnosti orgánů kraje, vyhodnocuje jejich výsledky a předkládá vládě návrhy na potřebná opatření,
- e) řídí a ve spolupráci s příslušnými ministerstvy koordinuje výstavbu a realizaci informačních systémů krajů a zabezpečuje řešení a realizaci projektů.

HLAVA VIII

KONTROLA VÝKONU PŘENESENÉ PŮSOBNOSTI OBCÍ

§ 93a

Kraj v přenesené působnosti kontroluje výkon přenesené působnosti obcemi; tuto kontrolu vykonává krajský úřad.

Zásady provádění kontroly

§ 93b

- (1) Zaměstnanec příslušného kraje pověřený provedením kontroly činnosti obecního úřadu nebo zvláštního orgánu (dále jen "kontrolující") je povinen se prokázat písemným pověřením ředitele krajského úřadu.
- (2) Kontrolující je při provádění kontroly oprávněn
- a) požadovat od příslušného orgánu obce, aby ve stanovené lhůtě předložil podklady a poskytl úplné informace nezbytné k provedení kontroly,
  - b) zajistit v odůvodněných případech předložené podklady; jejich převzetí je povinen písemně potvrdit.

§ 93c

Při výkonu dozoru je obec povinna předložit na vyžádání dokumenty o kontrolách všeho druhu, a to i těch, které provedly jiné kontrolní orgány a které mají vztah k předmětu kontroly. Na vyžádání je obecní úřad této obce povinen předat kopie celých databází k vyhodnocení v nich obsažených informací souvisejících s předmětem kontroly. Oprávnění a postup krajů při provádění kontroly nad výkonem přenesené působnosti obcí

§ 93d

- (1) Oprávnění kraje při provádění kontroly nad výkonem přenesené působnosti obcí (dále jen "kontrola") vymezuje zvláštní zákon.
- (2) Kontrolující provádí kontrolu v rozsahu písemného pověření vydaného ředitelem.

§ 93e

Povinnosti kontrolovaného

Příslušný orgán obce je povinen v souvislosti s prováděním kontroly předložit kontrolujícímu na jeho žádost ve stanovené lhůtě požadované podklady a poskytnout mu úplné informace nezbytné k provedení kontroly.

§ 93f

Povinnosti kontrolujícího

- (1) Kontrolující je povinen
- a) prokazovat se při kontrole písemným pověřením ředitele krajského úřadu podle § 93b odst. 1,
  - b) oznámit starostovi obce zahájení a ukončení kontroly,
  - c) zjistit skutečný stav kontrolovaných činností a porovnat je s příslušnými právními předpisy,
  - d) zabezpečit řádnou ochranu zajištěných podkladů a vrátit je neprodleně, pominou-li důvody jejich zajištění,
  - e) o výsledcích kontroly pořídit písemný protokol o kontrole a uvést v něm náležitosti stanovené tímto zákonem,
  - f) seznámit s obsahem protokolu o kontrole starostu obce nebo jím pověřeného zástupce a rovněž osoby odpovědné za zjištěné nedostatky, pokud jsou v protokolu o kontrole uvedeny,
  - g) předat stejnopis protokolu o kontrole starostovi obce nebo jím pověřenému zástupci k podpisu,
  - h) předat stejnopis části protokolu o kontrole, ve které je vymezena osobní odpovědnost za zjištěné nedostatky, odpovědným osobám a jejich nadřízenému,
  - i) poučit starostu obce nebo jím pověřeného zástupce nebo odpovědnou osobu o možnosti podat proti obsahu kontrolního zjištění obsaženého v protokolu námitky.
- (2) Pokud starosta nebo jím pověřený zástupce nebo odpovědná osoba odmítne podepsat protokol o kontrole, kontrolující tuto skutečnost vyznačí v tomto protokolu.

§ 93g

Náležitosti protokolu o kontrole

- V protokolu o kontrole se uvede
- a) označení příslušného kontrolujícího kraje,
  - b) označení kontrolovaného orgánu obce,
  - c) jméno a příjmení kontrolujícího, popřípadě kontrolujících,
  - d) místo a čas provedení kontroly,
  - e) předmět kontroly,
  - f) všechna kontrolní zjištění, včetně uvedení zjištěných nedostatků a osob za ně odpovědných,
  - g) označení všech podkladů, o které se kontrolní zjištění opírá,
  - h) návrh opatření k nápravě zjištěných nedostatků s termínem k jejich odstranění,
  - i) podpis kontrolujícího, který kontrolu provedl; v případě, že kontrolu provedlo více kontrolujících, podpisy všech kontrolujících, kteří se kontroly zúčastnili,
  - j) datum převzetí protokolu o kontrole starostou obce nebo jím pověřeným zástupcem a odpovědnou osobou,
  - k) datum vyhotovení protokolu.

§ 93h

Námitky

- (1) Proti obsahu kontrolního zjištění uvedeného v protokolu o kontrole mohou starosta obce nebo jím pověřený zástupce a odpovědné osoby podat písemné a zdůvodněné námitky do 15 dnů ode dne převzetí protokolu o kontrole řediteli krajského úřadu.
- (2) Ředitel krajského úřadu o námitkách rozhodne do 30 dnů od jejich doručení kraji.
- (3) Při rozhodování podle odstavce 2 se nepostupuje podle správního řádu.

§ 93i

Pokuty

- (1) Jestliže při kontrole krajem obec
  - a) nesplní povinnost podle § 93c, uloží jí kraj rozhodnutím pokutu do 20 000 Kč,
  - b) neodstraní ve stanovené a poté ani v nově stanovené lhůtě zjištěné nedostatky, uloží jí kraj rozhodnutím pokutu do 100 000 Kč.
- (2) Řízení o správním deliktu lze zahájit do 1 roku ode dne, kdy se kraj dozvěděl o jednání uvedeném v odstavci 1, nejpozději však do 2 let ode dne, kdy k tomuto jednání došlo. Správní delikt nelze projednat, uplynuly-li od jeho spáchání 3 roky.
- (3) Pokuty uložené podle odstavce 1 jsou příjmem kraje; při jejich vybírání a vymáhání se postupuje podle zvláštního zákona.

HLAVA IX

USTANOVENÍ SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ

Společná ustanovení

§ 94

- (1) Je-li orgánům kraje svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob ve věcech patřících do samostatné působnosti kraje, k řízení je příslušný krajský úřad; na jeho rozhodování se vztahuje správní řád,⁴⁾ pokud tento nebo zvláštní zákon nestanoví jinak. K přezkoumávání těchto rozhodnutí je příslušné ministerstvo; odvolací orgán nemůže rozhodnutí změnit.
- (2) Skutečnosti nasvědčující vyloučení zaměstnance zařazeného do krajského úřadu²⁷⁾ z projednávání a rozhodování věci ve správním řízení se oznamují příslušnému vedoucímu odboru krajského úřadu; skutečnosti nasvědčující vyloučení vedoucího odboru krajského úřadu nebo vedoucího nebo člena zvláštního orgánu se oznamují řediteli krajského úřadu. O podjatosti rozhoduje zaměstnanec, jemuž se skutečnosti nasvědčující vyloučení oznamují; ten také v případě rozhodnutí o vyloučení pro podjatost učiní potřebná opatření k zajištění dalšího řízení.
- (3) Orgány kraje samy vykonávají správní rozhodnutí jimi vydaná, pokud není podán návrh na soudní výkon rozhodnutí. Pokuty uložené krajem vybírá a vymáhá kraj;²⁶⁾ výnos pokut je příjmem kraje, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak.
- (4) Správní řízení pravomocně neskončená před nabytím účinnosti tohoto zákona se dokončí podle dosavadních předpisů.

4) Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění zákona č. 29/2000 Sb.

26) Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.

27) § 9 zákona č. 71/1967 Sb.

§ 95

Tento zákon se nevztahuje na hlavní město Prahu.

Přechodná ustanovení

§ 96

- (1) Přednosta okresního úřadu v sídle kraje přijme do pracovního poměru k okresnímu úřadu zaměstnance, kteří budou určení ministerstvem na základě výsledků výběrového řízení organizovaného ministerstvem. Tito zaměstnanci zabezpečí přípravu zahájení činnosti nově zvolených orgánů kraje a výkon působnosti krajského úřadu.

- (2) Pro Brněnský kraj zabezpečí úkoly podle odstavce 1 Okresní úřad Brno-venkov, pro Ostravský kraj Okresní úřad Karviná a pro Plzeňský kraj Okresní úřad Plzeň-sever.
- (3) Práva a povinnosti z pracovněprávních vztahů zaměstnanců přijatých podle odstavců 1 a 2 přecházejí ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona z okresních úřadů na příslušné kraje.

§ 97

Ustavující zasedání zastupitelstev zvolených ve volbách v roce 2000 svolá ministr vnitra. Termín jeho konání stanoví tak, aby se uskutečnila do 40 dnů od vyhlášení výsledků voleb.

§ 97a

- (1) Kraje obdrží ze státního rozpočtu příspěvek^{27a)} určený na úhradu nákladů spojených s převzetím výkonu státní správy v souvislosti s druhou fází reformy veřejné správy v celkovém objemu 536 mil. Kč pro rok 2003.
- (2) Výši příspěvku pro jednotlivé kraje určí vláda svým usnesením.
- (3) Příspěvek neobdrží kraje, které budou dlouhodobě využívat administrativní budovy v majetku státu nebo na něž tento majetek přejde.
- (4) V případě, že kraje budou administrativní budovy dlouhodobě využívat pouze částečně, odstavec 3 se použije přiměřeně.

27a) § 7 odst. 1 písm. r) zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změnách některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla).

Závěrečná ustanovení

§ 98

Zmocňovací ustanovení

Vláda vydá nařízení k provedení § 47, 48 a 49.

§ 99

Účinnost

- (1) Tento zákon nabývá účinnosti dnem voleb do zastupitelstev v krajích, s výjimkou ustanovení § 7, 29, 30 a 67, která nabývají účinnosti dnem 1. ledna 2001.
- (2) Ustanovení § 96 nabývá účinnosti dnem vyhlášení tohoto zákona ve Sbírce zákonů.

Klaus v. r.

Havel v. r.

v z. Rychetský v. r.